

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 17. aprila 2008*

V zadevi C-456/06,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (Nemčija) z odločbo z dne 5. oktobra 2006, ki je prispela na Sodišče 16. novembra 2006, v postopku

Peek & Cloppenburg KG

proti

Cassina SpA,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, G. Arestis, sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász in J. Malenovský (poročevalec), sodnika,

* Jezik postopka: nemščina.

generalna pravobranilka: E. Sharpston,
sodni tajnik: M.-A. Gaudissart, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. novembra 2007,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Peek & Cloppenburg KG A. Auler, odvetnik,

- za Cassina SpA A. Bock, odvetnik,

- za poljsko vlado E. Ośniecką-Tamecką, zastopnica,

- za Komisijo Evropskih skupnosti H. Krämer in W. Wils, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi
17. januarja 2008

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 4(1) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L 167, str. 10).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Peek & Cloppenburg KG (v nadaljevanju: Peek & Cloppenburg) in družbo Cassina SpA (v nadaljevanju: Cassina) glede pohištva danega na voljo javnosti in njegovega razstavljanja, ki po mnenju družbe Cassina krši njeno izključno pravico distribuiranja.

Pravni okvir

Mednarodna ureditev

- 3 Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (v nadaljevanju: MSOILAP) in Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (v nadaljevanju: MSOILIF), sprejeti v Ženevi 20. decembra 1996, sta bili priznani v imenu Evropske skupnosti s Sklepom Sveta 2000/278/CE z dne 16. marca 2000 (UL L 89, str. 6).

4 Člen 6 MSOILAP z naslovom „Pravica do distribuiranja“, določa:

„1. Avtorji književnih in umetniških del uživajo izključno pravico dovoljevati, da izvirnik in primerki njihovih del postanejo dostopni javnosti s prodajo ali drugačnim prenosom lastninske pravice.

2. Nič v tej pogodbi ne vpliva na svobodo pogodbenic, da določijo morebitne pogoje, pod katerimi se šteje, da je po prvi prodaji ali drugačnem prenosu lastninske pravice izvirnika ali primerka dela z dovoljenjem avtorja pravica iz odstavka 1 izčrpana.“

5 Člen 8 MSOILIF, z naslovom „Pravica do distribuiranja“, daje izvajalcem izključno pravico dovoljevati, da izvirnik in primerki njihovih izvedb, posneti na fonogramih, postanejo dostopni javnosti s prodajo ali drugačnim prenosom lastninske pravice.

6 Člen 12 MSOILIF določa podobno pravico za proizvajalce fonogramov.

Skupnostna ureditev

- 7 Uvodne izjave od devet do enajst, petnajst in osemindvajset Direktive 2001/29 navajajo:

„(9) Vsakršno usklajevanje avtorske in sorodnih pravic mora temeljiti na visoki stopnji varstva, kajti takšne pravice so za intelektualno ustvarjanje bistvenega pomena. Njihovo varstvo pomaga zagotoviti ohranjanje in razvoj ustvarjalnosti v interesu avtorjev, izvajalcev, producentov, potrošnikov, kulture, industrije in javnosti nasploh. [...]

(10) Če naj avtorji ali izvajalci nadaljujejo z ustvarjalnim in umetniškim delom, morajo za uporabo svojega dela prejeti primerno nagrado, prav tako pa tudi producenti, da lahko to delo financirajo. [...]

(11) Strog, dejanski sistem varstva avtorske in sorodnih pravic je eden glavnih načinov za zagotavljanje, da evropska kulturna ustvarjalnost in proizvodnja prejmeta nujna sredstva, ter za varovanje neodvisnosti in dostojanstva umetniških ustvarjalcev in izvajalcev.

[...]

(15) Diplomatska konferenca, ki se je odvijala pod pokroviteljstvom Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO) decembra 1996, je vodila k sprejetju dveh novih pogodb, [MSOILAP] in [MSOILIF] [...]. Ta direktiva je namenjena tudi uresničevanju številnih novih mednarodnih obveznosti.

[...]

(28) Avtorsko-pravno varstvo pravic po tej direktivi vključuje izključno pravico nadzora distribuiranja dela, utelešenega v materialnem predmetu. Prva prodaja izvornika ali primerkov dela s strani imetnika pravice ali z njegovim privoljenjem v Skupnosti izčrpa pravico do nadzora ponovne prodaje tega predmeta v Skupnosti. [...]"

8 Člen 4 te direktive, z naslovom „Pravica distribuiranja“, določa:

„1. Države članice predvidijo za avtorje v zvezi z izvornikom ali primerki del izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo kakršno koli javno distribuiranje s prodajo ali drugače.

2. Pravica distribuiranja se v Skupnosti ne izčrpa v zvezi z izvornikom ali primerki dela, razen kadar se prva prodaja ali drug prenos lastništva tega predmeta v Skupnosti izvrši s strani imetnika pravic ali z njegovim privoljenjem.“

- 9 Na podlagi členov 1(1) in (2) Direktive Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine (UL L 346, str. 61):

„1. V skladu z določbami iz tega poglavja države članice v skladu s členom 6 predvidijo pravico do dovoljenja ali prepovedi dajanja v najem in posojanja izvirnikov ter primerkov avtorsko-pravno varovanih del [...]

2. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov: ‚najem‘ pomeni dajanje na voljo za uporabo za omejeno časovno obdobje zaradi neposredne ali posredne gospodarske ali komercialne koristi.“

- 10 V skladu s členom 9(1) Direktive 92/100, „[d]ržave članice predvidijo [za izvajalce, proizvajalce fonogramov, producente prvega posnetka filmov in RTV organizacije] izključno pravico do dajanja na voljo javnosti [varovanih predmetov], vključno z njihovimi kopijami, s prodajo ali kako drugače, v nadaljnjem besedilu ‚pravica distribuiranja‘“.

- 11 Direktiva 92/100 je bila razveljavljena z Direktivo 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL L 376, str. 28). Slednja na podoben način povzema zgoraj navedene določbe Direktive 92/100.

Nacionalna ureditev

- 12 Člen 15(1) zakona o avtorskih pravicah (Urheberrechtsgesetz) z dne 9. septembra 1965 (BGBl. 1965 I, str. 1273), določa:

„Avtor ima izključno pravico materialnega izkoriščanja svojega dela, kar vključuje zlasti:

[...],

pravico distribuiranja (člen 17),

[...]“.

- 13 Člen 17(1) tega zakona določa:

„Pravica distribuiranja je pravica ponuditi javnosti ali dati v promet izvirno delo ali njegovo kopijo.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 14 Družba Cassina je proizvajalec oblazinjenega pohištva. Njihova ponudba zajema izdelke po načrtih Charlesa-Édouarda Jeannereta, imenovanega Le Corbusier. To

pohištvo zajema naslanjače in kavče serije LC 2 in LC 3, ter sistem mizic LC 10-P. Družba Cassina je sklenila licenčni sporazum za proizvodnjo in trženje tega pohištva.

- 15 Družba Peek & Cloppenburg ima po vsej Nemčiji trgovine z ženskimi in moškimi oblačili. V eni izmed trgovin je uredila prostor za počitek strank, v katerem je namestila naslanjače in kavče serije LC 2 in LC 3 ter nizko mizico iz sistema mizic LC 10-P. Družba Peek & Cloppenburg je v izložbeno okno svoje podružnice v dekorativne namene razstavila fotelj serije LC 2. Ti kosi pohištva ne izvirajo iz družbe Cassina, ampak jih je brez njenega dovoljenja proizvedlo podjetje s sedežem v Bologni (Italija). Po mnenju predložitvenega sodišča to pohištvo takrat v državi članici, v kateri je bilo proizvedeno, ni bilo zaščiteno z avtorsko pravico.
- 16 Družba Cassina je, ker je menila, da je družba Peek & Cloppenburg s tem kršila njene pravice, pri Landgericht Frankfurt vložila tožbo, s katero je zahtevala naložitev opustitve teh dejanj in posredovanje informacij, zlasti v zvezi z distribucijsko potjo navedenega pohištva. Družba Cassina je poleg tega zahtevala tudi naložitev plačila odškodnine tej družbi.
- 17 Ker je Landgericht Frankfurt ugodilo zahtevi družbe Cassina in je pritožbeno sodišče v bistvenem potrdilo sodbo izrečeno na prvi stopnji, je družba Peek & Cloppenburg pri Bundesgerichtshof vložila zahtevo za „revizijo“.
- 18 Bundesgerichtshof navaja, da ker ima družba Cassina izključno pravico distribuiranja v smislu člena 17 zakona o avtorskih pravicah z dne 9. septembra 1965, je njegova odločitev odvisna od vprašanja ali so zgoraj navedena dejanja družbe Peek & Cloppenburg kršila to pravico.

- 19 Po mnenju Bundesgerichtshof distribuiranje običajno nastopi, ko se izvirnik ali primerki dela na podlagi prenosa lastništva ali posesti prenesejo iz območja notranjega delovanja podjetja v javnost. Glede tega lahko zadostuje že začasen prenos posesti. V zvezi s tem pa se postavlja vprašanje, ali je treba kot distribuiranje na drugačen način od prodaje v smislu člena 4(1) Direktive 2001/29, označiti tudi dejanje dajanja na voljo javnosti kopij, zaščiteneh z avtorsko pravico, brez prenosa lastništva ali posesti, in torej brez prenosa dejanske pravice do razpolaganja, pri čemer so te kopije, kot v postopku v glavni stvari, nameščene v prodajnih prostorih le zato, da bi jih uporabljale stranke.
- 20 Bundesgerichtshof se poleg tega sprašuje ali zgolj razstavljanje kopije določenega dela v izložbi trgovine, ne da bi se jo dajalo na razpolago za uporabo, prav tako pomeni javno distribuiranje v smislu navedenih določb.
- 21 Poleg tega se po mnenju Bundesgerichtshof pojavi vprašanje, ali zahteva po zaščiti prostega pretoka blaga iz členov 28 ES in 30 ES, v okoliščinah v postopku v glavni stvari, ne omejuje izvajanja navedene pravice distribuiranja.
- 22 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. a) Ali je treba primere, v katerih je tretjim osebam omogočena uporaba primerkov z avtorsko pravico zaščiteneh del, ne da bi bil s prepustitvijo v

uporabo povezan prenos dejanske pravice do razpolaganja s temi primerki, šteti za kakršnokoli distribuiranje na drugačen način [od prodaje] v smislu člena 4(1) Direktive 2001/29/ES [...]?

- b) Ali gre za distribuiranje v smislu člena 4(1) Direktive 2001/29 tudi, če se primerki z avtorsko pravico zaščitenih del javno prikazujejo, ne da bi bila tretjim osebam dana možnost njihove uporabe?

2. V primeru pritrdilnega odgovora:

Ali spoštovanje načela prostega pretoka blaga v zgoraj navedenih primerih lahko nasprotuje uresničevanju pravice distribuiranja, če razstavljeni primerki v državi članici, kjer so bili izdelani in dani v promet, niso zaščiteni z avtorsko pravico?“

Predlog za ponovno odprtje ustnega postopka

- ²³ Družba Cassina je z dopisom, ki je prispel na Sodišče 7. marca 2008, na podlagi člena 61 Poslovnika Sodišča predlagala ponovno odprtje ustnega postopka na podlagi sklepnih predlogov generalne pravobranilke. Družba Cassina zlasti trdi, da je generalna pravobranilka utemeljila svoje ugotovitve na več zmotnih trditvah, da ni upoštevala sodne prakse Sodišča in da ni upoštevala vseh okoliščin, pomembnih za spor. Družba Cassina je poleg tega hotela predložiti Sodišču dodatne informacije.

- 24 V zvezi s tem je treba opozoriti, da niti Statut niti Poslovnik Sodišča strankam ne omogočata, da predložijo stališča v odgovor na sklepne predloge generalnega pravobranilca (glej zlasti sodbo z dne 30. marca 2006 v zadevi Emanuel (C-259/04, ZOdl., str. I-3089, točka 15)).
- 25 Sodišče lahko nedvomno po uradni dolžnosti, na predlog generalnega pravobranilca ali na predlog strank v skladu s členom 61 Poslovnika, odredi ponovno odprtje ustnega postopka, kadar meni, da ni bilo predstavljenih dovolj pojasnil ali da je o zadevi treba razsoditi na podlagi trditve, o kateri stranki nista razpravljali (glej zlasti sodbi z dne 13. novembra 2003 v zadevi Schilling in Fleck-Schilling (C-209/01, Recueil, str. I-13389, točka 19), ter z dne 17. junija 2004 v zadevi Recheio – Cash & Carry (C-30/02, ZOdl., str. I-6051, točka 12)).
- 26 Sodišče zato, po opredelitvi generalne pravobranilke, ugotavlja, da ima v obravnavanem primeru na voljo vse potrebne podatke za odgovor na zastavljeni vprašanji.
- 27 Zato ni treba odrediti ponovnega odprtja ustnega postopka.

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje a) in b)

- 28 S prvim vprašanjem a) in b) predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba pojem javnega distribuiranja na drugačen način kot s prodajo izvirnika ali primerka tega

dela, v smislu člena 4(1) Direktive 2001/29, razlagati tako, da zajema, po eni strani, omogočanje javnosti uporabe primerka dela, ki je zaščiten z avtorsko pravico, ne da bi se preneslo poleg pravice uporabe tudi lastništvo, in, po drugi strani, javno razstavljanje navedene kopije, ne da bi bila dana možnost njihove uporabe.

29 Niti člen 4(1) 2001/29, niti nobena druga določba te direktive dovolj ne pojasnjuje pojma javnega distribuiranja dela zaščitenega z avtorsko pravico. Nasprotno pa je ta bolj jasno določen v MSOILAP in MSOILIF.

30 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso besedila prava Skupnosti razlagati, kolikor mogoče, ob upoštevanju mednarodnega prava, zlasti, kadar je namen teh besedil izvedba mednarodnega sporazuma, ki ga je sklenila Skupnost (glej zlasti sodbi z dne 14. julija 1998 v zadevi Bettati (C-341/95, Recueil, str. I-4355, točka 20) in z dne 7. decembra 2006 v zadevi SGAE, (C-306/05, ZOdl., str. I-11519, točka 35)).

31 Dejstvo je, kot izhaja iz petnajste uvodne izjave Direktive 2001/29, da je slednja namenjena izvajanju obveznosti, ki izhajajo za Skupnost iz MSOILAP in MSOILIF, na ravni Skupnosti. V skladu s tem je treba pojem distribucije iz člena 4(1) navedene direktive razlagati, kolikor mogoče, glede na opredelitve, ki izhajajo iz teh pogodb.

32 V členu 6(1) MSOILAP je pojem pravica distribuiranja opredeljen tako, da avtorji književnih in umetniških del uživajo izključno pravico dovoljevati, da izvirnik in

primerki njihovih del postanejo dostopni javnosti s prodajo ali „drugačnim prenosom lastninske pravice“. Poleg tega člena 8 in 12 MSOILIF določata isti opredelitvi pravice distribuiranja, ki jo imajo izvajalci za posnetke njihovih izvedb ali proizvajalci fonogramov za njihove fonograme. Tako upoštevni mednarodni pogodbi pojem distribuiranja povezujeta izključno s prenosom lastništva.

33 Zato ker določb člena 4(1) Direktive 2001/29 v zvezi s tem določa distribuiranje „s prodajo ali drugače“, je treba ta pojem v skladu z navedenima pogodbama razlagati tako, da gre za obliko distribuiranja, ki vključuje prenos lastništva.

34 Ta ugotovitev izhaja tudi iz razlage zadevnih določb v zvezi z izčrpanjem pravice do distribuiranja v MSOILAP in Direktivi 2001/29. Ta je predvidena v členu 6(2) MSOILAP, ki jo veže na ista dejanja kot so navedena v odstavku 1 tega člena. Tako odstavka člena 6 MSOILAP tvorita celoto, ki jo je treba razlagati skupno. Torej ti dve določbi izrecno predvidevata dejanja, ki vključujejo prenos lastnine.

35 Člen 4(1) in (2) Direktive 2001/29 imata isto strukturo kot člen 6 MSOILAP in sta namenjena njegovemu prenosu. Po zgledu člena 6(2) MSOILAP, člen 4(2) te direktive določa, da se pravica distribuiranja v zvezi z izvirnikom ali primerki dela izčrpa, kadar se izvrši prva prodaja ali drug prenos lastništva tega predmeta. Ker navedeni člen 4 Direktive prenaša člen 6 MSOILAP, in ker je treba člen 4 direktive tako kot člen 6 MSOILAP razlagati kot celoto, je zato treba pojem „drugače“ iz člena 4(1) Direktive 2001/29 razlagati v smislu, ki muje dan v odstavku 2 tega člena, torej da vključuje prenos lastništva.

- 36 Iz navedenega izhaja, da je pojem javnega distribuiranja na drugačen način kot s prodajo izvornika ali primerka tega dela, v smislu člena 4(1) Direktive 2001/29, zajema le dejanja, ki vključujejo prenos lastništva tega predmeta. Vendar iz navedb predložitvenega sodišča izhaja, da to očitno ni primer dejanj v glavni stvari.
- 37 Poudariti je treba, da v nasprotju s tistim kar trdi družba Cassina, deveta, deseta in enajsta uvodna izjava Direktive 2001/29 –, v skladu s katerimi mora usklajevanje avtorske in pravice temeljiti na visoki stopnji varstva, avtorji morajo za uporabo svojega dela prejeti primerno nagrado, sistem varstva avtorske in sorodnih pravic pa mora biti dejanski in strog – teh ugotovitev ne izpodbijajo.
- 38 To zaščito je namreč mogoče uresničiti le v okviru zakonodaje Skupnosti. Zato Sodišče ni pristojno, da v korist avtorjev ustvarja nove pravice, ki niso bile predvidene z Direktivo 2001/29 in tako tudi širi smisel pojma javnega distribuiranja na drugačen način kot s prodajo izvornika ali primerka tega dela, preko opredelitve zakonodajalca Skupnosti.
- 39 V pristojnosti slednjega je tudi, da kadar je to potrebno prilagodi ureditev Skupnosti v zvezi z zaščito intelektualne lastnine, če meni, da varstvo avtorjev z veljavno ureditvijo ni zagotovljeno na dovolj visoki stopnji in je treba uporabo kot izhaja iz zadeve v glavni stvari podrediti dovoljenju avtorjev.

40 Zaradi istih razlogov ne moremo sprejeti utemeljitve družbe Cassina, v skladu s katero bi bilo treba pojem javnega distribuiranja na drugačen način kot s prodajo izvornika ali primerka tega dela razlagati široko, ker so zadevna dejanja v glavni stvari kazniva, saj imetnik avtorske pravice ni prejel nobenega nadomestila za uporabo primerka njegovega dela, ki je zaščiteno z zakonodajo države članice v kateri so ti primerki uporabljeni.

41 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da pojem javnega distribuiranja na drugačen način kot s prodajo izvornika ali primerka tega dela, v smislu člena 4(1) Direktive 2001/29 pomeni izključno prenos lastninske pravice nad tem predmetom ki vključujejo prenos lastništva tega predmeta. Zato niti omogočanje javnosti uporabe primerka dela, ki je zaščiteno z avtorsko pravico, niti javno razstavljanje navedene kopije, ne da bi bila dana možnost njihove uporabe, ne pomenita takšne oblike distribuiranja.

Drugo vprašanje

42 Ker je bil odgovor na prvo vprašanje nikalen, na drugo vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

43 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Pojem javnega distribuiranja na drugačen način kot s prodajo izvornika ali primerka tega dela, v smislu člena 4(1) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, pomeni izključno prenos lastninske pravice nad tem predmetom. Zato niti omogočanje javnosti uporabe kopije dela, ki je zaščiten z avtorsko pravico, niti javno razstavljanje navedene kopije, ne da bi bila dana možnost njihove uporabe, ne pomenita takšne oblike distribuiranja.

Podpisi